

Orelles de plata (i altres immundícies)

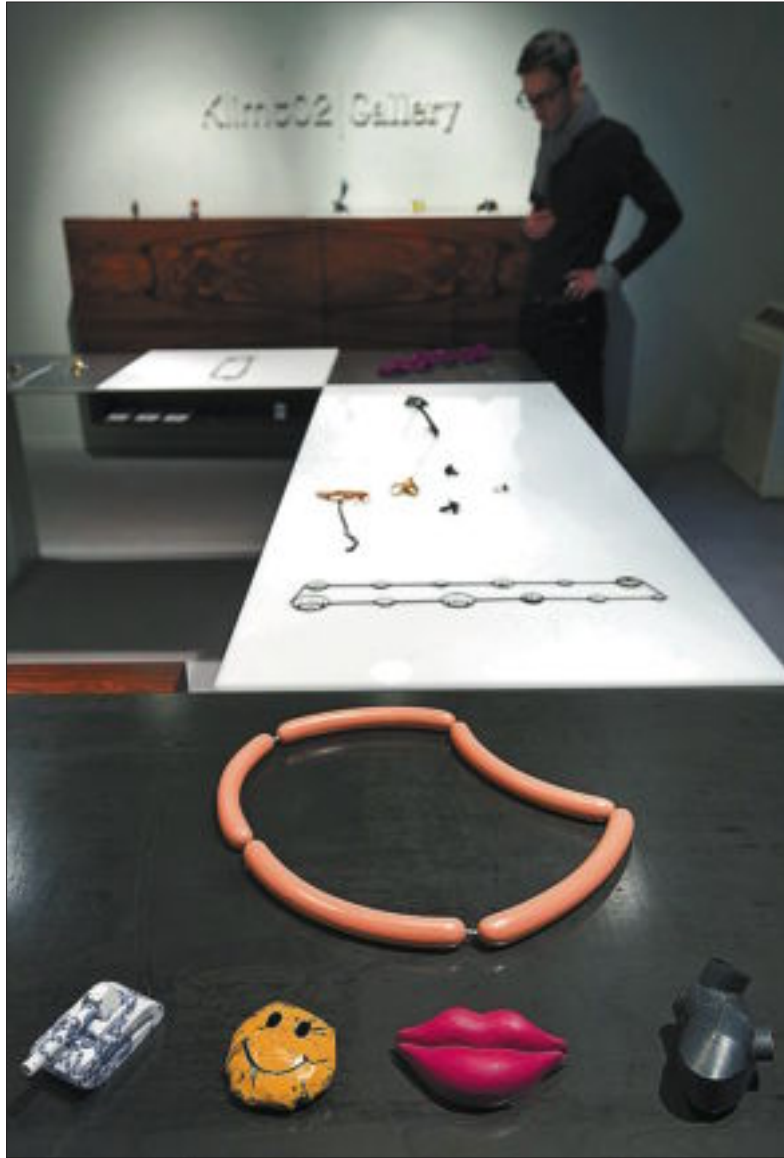
ÁNGELA MOLINA

Les arts d'avantguarda i les "aplicades" —o d'objectes considerats "preciosos"— pertanyen a dos mons només irreconciliables aparentment. Durant la segona meitat del segle XX té lloc, en l'àmbit de la joieria, una transformació del paper de l'autor, que esdevé un *productor* independent aïllat al seu estudi, com un artista convencional. Queden enrere les escoles i els tallers dels precursors de principi de segle —René Lalique, Georges i Jean Bouquet, Henry Vever o Theodor Fahrner—, joiers altament professionalitzats que contractaven altres dissenyadors per refermar les seves firmes.

Als cinquanta i seixanta, les Acadèmies de Belles Arts de països com Alemanya, Holanda, Bèlgica, Noruega, Dinamarca o Itàlia van comptar amb el magisteri de grans innovadors, que compartien els usos de la modernitat amb pintors i escultors. Durant aquells anys, l'Akademie der Bildenden Kunst de Munic es constitueix com a epicentre de la joieria mundial, prestigiada per Franz Rickert, Hermann Jünger i Otto Künzli. Avui, a l'acadèmia bavaresa se la considera l'autèntic bressol de la joieria d'autor, amb la Rietveld Academie d'Amsterdam, fundada el 1968. Cal recordar que a Catalunya l'Escola Massana va impulsar el 1950 la joieria com una disciplina artística, de la mà de Manuel Capdevila, Ana Font i Ramon Puig Cuyàs.

La galeria Klimt02, l'única de l'estat espanyol dedicada a la joieria contemporània, fa tres anys que recull els fruits de les grans escoles europees. Amb una delicadesa exquisida, els seus directors Leo Caballero i Amador Bertomeu han desplegat la col·lecció *The Beauty and the Best*, articulada entorn de 140 treballs de 26 artistes de primer nivell. El concepte parteix de la idea que la *Belleza* va més enllà del que és ornamental: "Es tracta de reunir el que està ben fet i és essencial; allò Bo és la selecció d'obres sobre la base del que et fa pensar i sentir bé", afirmen.

Tots els autors que s'agrupen a l'arca de Klimt02 tenen un llenguat-

Particulars proposades de la mostra de joies *The Beauty and the Best*. / M. SÁENZ

ge artístic propi. L'alemanya Gésine Hackenberg crea petites natures mortes fetes amb cristall danès mentre ret homenatge a les pintures del XVII i XVIII. Per al seu projecte *Room Service*, l'holandesa Manon van Kouswijk elabora curoses ceràmiques blanques, fetes amb perles, fusta i plàstics que es transmuten en una herència familiar, un objecte d'intercanvi, memòria o souvenir. Sari Liimatta idea objectes aparentment innocents amb joguines de go-

ma, perles de plàstic, agulles i cristalls de la seva Finlàndia natal, tot un repte a la imaginació surrealista. La ironia del suís David Bielander li serveix de curtcircuit de models formals tradicionals a base de materials inèdits: el material que simula la carn dels seus collarets/salsitxes vieneses, frankfurters i weisswurts és original de les cadires Thonet. Un autèntic neodada. El situacionisme del francès Benjamin Lignel el mena a idear fermalls que són mugrons,

orelles de plata elaborades amb el motlle de les de l'usuari i anells de plata i d'or que s'insereixen com si fossin tiretes. Una altra holandesa, Anhelés Planteydet, recrea en la seva sèrie de collarets *Beautiful City* plans imaginaris de cases: són collarets articulats en dues fases, la fase de la invenció i la de posar-se la joia. Així, la casa és habitada per un cos —o és la casa la que habita un escot.

En un altre ordre i dispositiu diferent, la col·lectiva *Worth VS Waste*, al Centre d'Art Santa Mònica, neix d'un concepte d'apropiació d'un objecte d'ús quotidià: la bossa de les escombraries. Fa dos anys, la curadora portuguesa Ana Cardim va seleccionar noranta artistes i dissenyadors per proposar-los per correu electrònic la creació d'un *pin* a base d'una estructura metàl·lica on s'hauria d'adaptar un petit sac de plàstic transparent i amb un petit kit de recàrregues que permet substituir els sacs cada cop que s'utilitza la joia. Un material noble i un altre enemic del planeta es confrontarien en aquests *garbage pins*. Per als impulsors d'aquesta mostra itinerant no es tracta de transformar les deixalles en una cosa provocativa, o simplement "desestetitzar" l'art, sinó d'un esborrament de les fronteres entre creació i altres pràctiques artístiques, com la publicitat, el còmic, la joieria o la fotografia.

Al catàleg de la mostra, Martí Perán va molt més enllà quan afirma aquestes peces "fan de l'excés d'experiència la materialitat d'un tresor". Per al crític d'art, es tractaria de "comprendre la vida convertint la seva caducitat en una joia". Una nova funció de l'art en el seu incessant desig de fusió amb la vida: compilar restes d'experiència per al museu dels tresors ocults. Crítica institucional o simple im-mundícia?

The Beauty and the Best. Klimt02 Gallery. 2010 Collection. Carrer Còrsega, 317, pral 2a. Barcelona. Inauguració 17 de desembre. www.klimt02.net.

Garbage Pin. Project. Worth VS. Waste. Centre d'Art Santa Mònica. La Rambla, 7. Barcelona. Comissària: Ana Cardim.

Mirant Europa

El birmà Htein Lin mostra per primer cop les seves obres a Barcelona

CATALINA SERRA

Va estar pres durant sis anys a diferents presons del seu país, però Htein Lin (Birmània, 1966) no va perdre el coratge ni tampoc les ganes de pintar. No era fàcil fer-ho allà dintre. Ho havia de fer d'amagat i emprant tot tipus d'estratègies (vells uniformes, llençols estripats, encenedors, taps de dentífic...) amb què ens va inventar la seva pròpia tècnica de monotip (estampació per pressió) per a realitzar secretament unes obres colpidores que ara es conserven a l'arxiu birmà d'Amsterdam. "Encara hi ha moltes de les meves obres amagades a la presó perquè no vaig aconseguir treure-les", explica l'artista, que va deixar Birmània el 2006, dos anys després d'ésser alliberat, quan es va casar amb l'ambaixadora britànica al país. El canvi de vida fou total, però

manté el lligam amb el passat i, sobretot, amb la situació del seu país. "Em sento obligat a cridar l'atenció sempre que puc sobre els molts presoners polítics que hi ha allà i sobre la manca de llibertat d'expressió que patim", explica.

Tanmateix, les obres que aquest artista i *performer* presenta fins al 16 de gener a la Tasneem Gallery de Barcelona (una original sala situada al barri barceloní de les Tres Torres) són més alegres i colorides que les que li donaren fama, tot i que en algunes se serveix de la tècnica descoberta a la presó i no hi falten referències a la conflictiva situació birmània. És el cas de les peces dedicades a la revolució del safrà, que protagonitzaren les monges budistes el 2007, o les dedicades a les terribles conseqüències del cicló que el maig de 2008 va arrasar el seu país deixant al darrere més de 150.000

morts i que pel seu dramatisme recorden les imatges de les seves pintures de presó.

La mostra porta per títol *Missing Asia, observing Europa* (*Enyorant Àsia, observant Europa*) i el contrast és el més interessant. A la sèrie dedicada a ciutats europees, l'artista inclou de manera quasi bé caòtica tot tipus d'icones representatives del lloc, com la Sagrada Família a Barcelona o els canals a Amsterdam. L'acumulació de personatges, monuments, fragments d'obres dels artistes més representatius o elements simbòlics del lloc sembla al principi una mica naïf, però mirat tot a poc a poc, aquesta acumulació acaba interrogant-nos sobre el que som realment. I, en totes, hi apareix sempre una figura que poc té a veure amb Occident. Es tracta d'un petit Buda que ell col·loca com a senyal d'esperança.

Htein Lin. / MASSIMILIANO MINOCRI

"Abans d'arribar aquí només havia estat a Europa a la meua imaginació i pensava que això era el paradís", explica. "Després vaig descobrir que la realitat no és tant així i que la gent té una vida dura i està molt estressada; la seva vida diària és com una carrera

permanent. Per això vaig començar a pintar aquesta sèrie de les ciutats, per expressar com les veia jo. I aquestes imatges de Buda les poso perquè representen el meu desig que aquestes ciutats aconseguïen pau i felicitat".

A ell li'n dona i, de fet, una altra part de l'exposició té a Buda com a únic protagonista. "Quan era a la presó vaig practicar molt la meditació i encara ara intento fer-ho cada dia", explica. Està convençut que també és això el que permet que molts dels seus compatriotes, malgrat els problemes, aconseguïen sentir-se afortunats. "Els permet treure forces per a riure i per a estimar". Podria semblar que la seva és, doncs, pintura religiosa. Però ell no ho diria així. "El budisme no és una religió, és una filosofia, una manera de viure".